

KAREL HVÍŽĎALA

Český novinář, spisovatel, esejista a dramatik se narodil 16. srpna 1941 v Praze, kde vyrůstal a roku 1963 úspěšně dokončil studium na Strojní fakultě Českého učení technického. S žurnalistikou začal od poloviny 60. let, kdy se stal redaktorem časopisu Mladý svět.

„Klad toho časopisu je, že dával lidem naději. Byla tam přidaná hodnota ve vynalézavosti a tak dále, i když to byly spíš ozdoby. Taková ta tradice – což jsem tehdy nevěděl – rakousko-uherské mystické fejetonové žurnalistiky. Kdežto Západ zvláště po druhé světové válce ovlivňovala žurnalistika BBC, bylo to strašně věcné. Všechno muselo být postavené na faktech. U nás to bylo vždy víc na nějaké dojmologii.“

V roce 1967 se odebral do Moskvy, kde absolvoval kurz politologie. Po návratu, během okupace (1968), se stal součástí ilegální redakce Mladého světa, s nástupem normalizace dostává výpověď.

„Zpětně musím říct, že jsem všem těm režimům, kapitalistickému i socialistickému, nejvíc vděčný za všechny ty vyhazovy. Protože jsem se nikdy nemusel nějak moc přizpůsobovat. Díky těm vyhazovům jsem zůstal víc sám sebou, vždycky jsem se musel o sebe postarat.“

Krátce na to zakotvil v nakladatelství Albatros, kde působil jako redaktor a zakladatel edice Objektiv, v níž celá řada dalších autorů mohla vyjadřovat své názory – texty byly publikovány pod pseudonymy.

Roku 1978 se rozhodl s rodinou emigrovat do německého Essenu, posléze se odebrali do Bonnu. Zde napsal několik oceňovaných rozhlasových her, následně byl zaměstnán v nakladatelství Index a paralelně jako novinář spolupracoval s rozhlasovou stanicí RFE (Rádio Svobodná Evropa). Mimo jiné právě díky RFE poznává Pavla Tigrida.

„Se jménem Pavel Tigrid jsem se setkal poprvé na počátku padesátých let, kdy jsem ho zaslechl ve vysílání Rádía Svobodná Evropa, u kterého se každý večer scházela celá rodina jako za války u vysílání BBC.“

Během pobytu v Paříži, roku 1979, se poprvé setkává s Pavlem Tigridem.

„Vzpomněl jsem si na dobu, kdy byl Pavel připomínán jako škůdce lidově-demokratického zřízení, a chtěl jsem mu o ní v dobrém rozmaru vyprávět. Rázně mě přerušil, nechtěl o tom nic slyšet, zřejmě se ho to bolestně dotýkalo. To bylo ale asi to jediné, na co se pamatuji, že ho nezajímalo. Jinak se Pavel Tigrid zajímal skutečně o vše: byl zvědavcem v tom původním latinském slova smyslu, kde slovo curiosus znamená nejen zvědavý, ale i pečlivý, bedlivý, horlivý, zvidavý, pátravý a bádavý. Zároveň byl i skvělým společníkem.“

V emigraci Karel Hvížďala zmapoval životy českých osobností literární scény v exilu v knize České rozhovory ve světě (1981). Dostal nápad vydat rozhovory s Václavem Havlem. Vyšla kniha Václav Havel: Dálkový výslech (1989), dodnes slouží jako jeden ze zdrojů k poznání Havlovy osobnosti.

„O tom, že by mohl být Václav Havel prezidentem, jsem se dozvěděl poprvé na počátku ledna roku 1989, kdy v mém bonnském domě zazvonil telefon. Ozval se Pavel Tigrid z Paříže a položil mně otázku: Co bys tomu říkal, kdyby byl Václav Havel prezidentem? Chvilí jsem mlčel, sednul jsem si na zem a pravil: To by bylo dobře, protože bychom se rozhodně my dva vrátili do Čech.“

Roku 1989 se navrací s rodinou do Česka, o němž po příjezdu pronesl, že je to zakonzervovaný svět, jež chátrá. Zároveň začal pracovat na knize Výslech revolucionářů z roku 89, kde popisuje revoluční listopadové události a atmosféru. Mezi lety 1990–1992 působil jako šéfredaktor Mladé fronty DNES, na jejíž odkoupení se snažil nalézt investora. Po vyhazovu zakládá s Jaroslavem Kovaříkem časopis Týden, kde v pozici šéfredaktora setrval do roku 1998, následně se rozhodl stát spisovatelem a žurnalistou na volné noze.

Od této doby spolupracuje s deníky MF Dnes a Lidové noviny, s týdeníky Respekt, Reflex, Euro a dalšími periodiky. V České televizi moderoval týdenní rozhovory v pořadech Přes a Přesčas. Vydal více než třicet knih rozvorů, nejen s Václavem Havlem, dále také s Karlem Schwarzenbergem (Knížecí rozhovory; Knížecí kniha), Karolem Sidonem, Evou Jiříčnou apod. Mezi poslední vydaná díla patří výbor jeho fejetonů Osmý den týdne, vzpomínkové fejetony Dobře

mrtvý dědeček, či kniha Vlčice: Magda Vášáryová. A je tvůrcem zpravodajsko-publicistických příspěvků, které uveřejňuje v pořadu Názory argumenty pro Rozhlas.cz, na svém blogu na Aktuálně.cz a v internetovém deníku Lidových novin Neviditelný pes.

Karel Hvizďala získal rovněž řadu ocenění, mezi ně patří Cena Egona Erwina Kische (2002) za knihu Rozhovory na přelomu tisíciletí, dále získal významnou Cenu Ferdinanda Peroutky (2007) za novinářskou činnost. Za badatelství po česko-ruských vztazích ve 20. století je nositelem Ceny Rudolfa Medka (2010).